

การดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ

ในภาวะอุทกภัย ปี ๒๕๕๔

ตามที่ได้เกิดสถานการณ์อุทกภัยซึ่งเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมถึงคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาน้ำท่วมขังและเน่าเสียและปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ภายหลังจากที่ระดับน้ำเริ่มลดลงแล้ว นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งทำให้น้ำเสียและขยะมูลฝอยไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกวิธีและก่อให้เกิดผลกระทบอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากภาวะน้ำท่วม อาจแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ กล่าวคือ พื้นที่นอกเมืองซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม การท่วมขังของน้ำจะทำให้หญ้าหรือพืชผลทางการเกษตรที่อยู่ระหว่างเพาะปลูกตายและเกิดการเน่าเสีย ซึ่งเมื่อระบายน้ำออกจากพื้นที่แล้วจะทำให้แหล่งรองรับน้ำดังกล่าวเน่าเสียตลอดลำน้ำ มีผลกระทบต่อพื้นที่ท้ายน้ำสำหรับพื้นที่ในเมืองจะเกิดการหมักหมมของขยะและสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้นในระหว่างน้ำท่วม ซึ่งอาจจะทำให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรค เกิดความเสียหายต่อระบบกำจัดขยะมูลฝอย ระบบระบายน้ำระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียและเมื่อน้ำลดลง ถนนหนทางต่างๆ จะมีขยะตักค้างและฝุ่นซึ่งต้องได้รับการจัดการอย่างถูกวิธี

การดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ

๑. แนวทางและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องการจัดการคุณภาพน้ำและการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในสถานการณ์อุทกภัย ภายใต้หลัก 2P2R
  - การจัดการคุณภาพน้ำ
  - การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
๒. การดำเนินงานของหน่วยปฏิบัติการบรรเทาปัญหาน้ำเสีย ขยะมูลฝอย สารเคมี และตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่ประสบอุทกภัย กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)
  - ผู้กำกับการดำเนินงานหน่วยปฏิบัติการฯ
  - ผู้ประสานการดำเนินงานและดูแลการปฏิบัติการฯ
  - เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยปฏิบัติการฯ
  - ผู้ประสานงานในเรื่องน้ำจลिनทรีย์และก้อนจลिनทรีย์
๓. รายการเอกสารและรายงาน
  - แนวทางและมาตรการ
  - คู่มือที่เกี่ยวข้อง
  - ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง
  - รายงานต่างๆ
๔. สถานการณ์มลพิษในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔
๕. กรณีเหตุระเบิดภายในโรงงานมาเจนต์ แมคซิส นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

๑. แนวทางและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องการจัดการคุณภาพน้ำและการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในสถานการณ์อุทกภัย ภายใต้หลัก 2P2R

กรมควบคุมมลพิษ ได้มีการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวเรื่อยมา และสืบเนื่องจากนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยของนายกรัฐมนตรีที่ให้ดำเนินการในลักษณะการบูรณาการ (One stop service) ภายใต้หลัก 2P2R คือ มีการเตรียมความพร้อม (Preparation) การเผชิญเหตุที่ดี (Response) การฟื้นฟู (Recovery) และการป้องกันที่ยั่งยืน (Prevention) โดยได้มี [คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๓๗/๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยความสะดวก และบริหารสถานการณ์อุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม](#) และจัดตั้งศูนย์สนับสนุนการอำนวยความสะดวกและบริหารสถานการณ์ (คอส.) ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ และ คอส. ได้มี [คำสั่งที่ ๓/๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม](#) เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำนวน ๔ คณะ ตามนโยบาย 2P2R ของนายกรัฐมนตรี ซึ่งกรมควบคุมมลพิษโดยอธิบดีกรมควบคุมมลพิษได้รับการแต่งตั้งให้เป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการฯ ๓ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการด้านการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ (Preparation) คณะอนุกรรมการด้านการเผชิญเหตุ (Response) และคณะอนุกรรมการด้านการฟื้นฟู (Recovery)

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม ทั้ง ๔ คณะ กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำแนวทางและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่อง การจัดการคุณภาพน้ำและการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในสถานการณ์อุทกภัย ที่มีความสอดคล้องกับนโยบาย 2P2R เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ ต่อไป ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. การจัดการคุณภาพน้ำ

๑.๑ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ

- Preparation (ก่อนเกิดภัย)

๑. เตรียมเครื่องเติมอากาศสำหรับเพิ่มออกซิเจนบริเวณที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม
๒. เตรียมการเรื่องการสำรวจคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำต่าง ๆ
๓. ฝึกอบรมเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

- Response (ขณะเกิดภัย)

๑. ติดตั้งเครื่องเติมอากาศสำหรับเพิ่มออกซิเจนบริเวณที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม
๒. ประสานเครือข่ายเพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำต่าง ๆ
๓. สำรวจและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา
๔. รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. ประสานการระบายน้ำระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันการระบายน้ำเสียเกินขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งน้ำ

โดยเฉพาะน้ำเสียจากพื้นที่เกษตรกรรม

- Recovery (หลังเกิดภัย)

๑. ประสานการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม
๒. ปรับปรุงคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม

- Prevention (การป้องกันภัย)

๑. สำรวจและรวบรวมข้อมูลคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำหลักในสภาวะปกติ
๒. ขุดลอกคู คลอง ในพื้นที่เพื่อให้สามารถระบายน้ำได้สะดวก

๑.๒ น้ำท่วมขังเน่าเสีย

- Preparation (ก่อนเกิดภัย)

๑. ตรวจสอบความพร้อมของแหล่งกำเนิดมลพิษและสถานประกอบการในการรับมือกับสถานการณ์อุทกภัย (องค์กรปกครองท้องถิ่น ตรวจสอบ/เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษแจ้งข้อมูล)
๒. แหล่งกำเนิดมลพิษเตรียมการป้องกันของเสียและน้ำเสียไม่ให้ระบายออกสู่แหล่งน้ำ
๓. เตรียมเครื่องจักรและอุปกรณ์สำหรับสูบน้ำและระบายน้ำในพื้นที่น้ำท่วมขัง
๔. จัดเตรียมบัญชีรายชื่อหน่วยงานและผู้สนับสนุนสำหรับการประสานดำเนินการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขังเน่าเสีย
๕. ประสานเครือข่ายที่ผลิตน้ำจลिनทรีย์และก๊อนจลिनทรีย์สำหรับการบำบัดน้ำเสีย
๖. จัดหาน้ำและก๊อนจลिनทรีย์สำหรับการบำบัดน้ำเสียสำหรับใช้บำบัดหรือแจกจ่าย
๗. เตรียมความพร้อมของระบบบำบัดน้ำเสียเคลื่อนที่ได้ สำหรับกรณีที่ต้องบำบัดน้ำเสียก่อนระบายทิ้ง

- Response (ขณะเกิดภัย)

๑. เร่งระบายน้ำเสียที่ท่วมขังออกจากพื้นที่ชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม ในช่วงที่น้ำเริ่มลดลง เพื่อลดปริมาณความเข้มข้นของน้ำเสียที่จะระบายออก
  ๒. ประสานเครือข่ายเพื่อดำเนินการใช้น้ำจลिनทรีย์หรือก๊อนจลिनทรีย์สำหรับการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังเน่าเสีย
  ๓. ติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อระบายน้ำในพื้นที่น้ำท่วมขังในพื้นที่ที่ไม่สามารถระบายออกตามธรรมชาติได้
  ๔. ติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียเคลื่อนที่ได้ สำหรับกรณีที่ต้องบำบัดน้ำเสียที่มีความสกปรกส่งผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัย
- ก่อนระบายทิ้ง
๕. สำรวจและตรวจสอบเพื่อเฝ้าระวังน้ำท่วมขังเน่าเสีย
  ๖. แหล่งกำเนิดมลพิษเฝ้าระวังพื้นที่ของตนเองไม่ให้มีน้ำเสียและของเสียระบายออกสู่แหล่งน้ำ
  ๗. รายงานสถานการณ์ปัญหาและการแก้ไข

- Recovery (หลังเกิดภัย)

๑. ตรวจสอบประเมินแหล่งกำเนิดมลพิษและสถานประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและให้คำแนะนำในการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเสียหาย
๒. สำรวจความเสียหายของห้องน้ำห้องส้วมของบ้านเรือนรวมทั้งบ่อเกรอะบ่อซึม และให้การสนับสนุนในการซ่อมแซมหรือสร้างใหม่

- Prevention (การป้องกันภัย)

๑. ตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและสถานประกอบการที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเพื่อให้มีการป้องกันพื้นที่เก็บกักของเสียและน้ำเสียไม่ให้ระบายออกสู่แหล่งน้ำ
๒. แจ้งเตือนแหล่งกำเนิดมลพิษที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุทกภัย เพื่อให้มีการป้องกันพื้นที่เก็บกักของเสียและน้ำเสียไม่ให้ระบายออกสู่แหล่งน้ำ
๓. เผยแพร่แนวทางป้องกันพื้นที่เก็บกักของเสียและน้ำเสียไม่ให้ระบายออกสู่แหล่งน้ำ
๔. พื้นที่ที่มีปัญหาน้ำท่วมขังซ้ำซากดำเนินการปรับปรุงระบบการระบายน้ำให้น้ำสามารถถ่ายเทได้สะดวก

๑.๓ ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน

- Preparation (ก่อนเกิดภัย)

๑. เตรียมเครื่องมือสำหรับการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรและอุปกรณ์
๒. จัดทำระบบป้องกันน้ำเข้าท่วมอาคารสถานีสูบน้ำ และระบบบำบัดน้ำเสีย

- Response (ขณะเกิดภัย)

๑. เคลื่อนย้ายเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่จะได้รับความเสียหายจากน้ำท่วม เช่น ระบบไฟฟ้าควบคุม อุปกรณ์ไฟฟ้า/อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
๒. ตรวจสอบและเฝ้าระวังความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสีย
๓. แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เมื่อน้ำเข้าท่วมระบบบำบัดน้ำเสีย

- Recovery (หลังเกิดภัย)

๑. สำรวจและประเมินความเสียหายของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักรของระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสีย
๒. จัดทำรายละเอียดและประมาณราคาเพื่อเสนอของบประมาณในการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบ
๓. สนับสนุนงบประมาณในการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่

ได้รับผลกระทบโดยใช้

งบกลาง หรืองบประมาณจากแหล่งอื่น

๔. ดำเนินการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถใช้งานได้
๕. ติดตามประเมินผลการปรับปรุงซ่อมแซมระบบรวบรวมน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสีย

- Prevention (การป้องกันภัย)

๑. กำหนดวิธีการที่จะเคลื่อนย้ายเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ติดตั้งอยู่ ณ จุดที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากอุทกภัย
๒. แจ้งพื้นที่ที่มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ปรับปรุงจุดติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อป้องกันความเสียหายจาก

อุทกภัย

๒. การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๒.๑ การจัดการสิ่งปฏิกูล

- Preparation (ก่อนเกิดภัย)

๑. สืบและขนถ่ายสิ่งปฏิกูลจากอาคารบ้านเรือนในพื้นที่ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอุทกภัย
๒. จัดหาสุขาชั่วคราวและอุปกรณ์หรือวัสดุรองรับสิ่งปฏิกูลจากบ้านเรือน

- Response (ขณะเกิดภัย)

๑. แจกจ่ายสุขาชั่วคราวและอุปกรณ์หรือวัสดุรองรับสิ่งปฏิกูลจากบ้านเรือน
๒. เก็บรวบรวมสิ่งปฏิกูลเพื่อไปกำจัดในพื้นที่ที่เหมาะสม

- Recovery (หลังเกิดภัย)

๑. สำรวจและประเมินความเสียหายของระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลของบ้านเรือน/ชุมชน
๒. สนับสนุนการปรับปรุงซ่อมแซมระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลของบ้านเรือน/ชุมชน

- Prevention (การป้องกันภัย)

๑. กรณีพื้นที่กำจัดสิ่งปฏิกูลมีความเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ควรพิจารณาหาพื้นที่ที่มีความปลอดภัยจากอุทกภัย

๒.๒ การจัดการขยะมูลฝอย

๒.๒.๑ ระบบเก็บรวบรวมและขนขยะมูลฝอย

- Preparation (ก่อนเกิดภัย)

๑. จัดหาถุงดำสำหรับครัวเรือนเพื่อรวบรวมขยะมูลฝอย และภาชนะรองรับขยะมูลฝอยตามจุดต่างๆ ให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดความเรียบร้อย และง่ายต่อการเก็บรวบรวมสำหรับรถนำไปกำจัดของเจ้าหน้าที่

๒. กำหนดเส้นทางที่จะใช้ในระหว่างเกิดสถานการณ์อุทกภัยและความถี่ในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย

๓. จัดหาเรือเพื่อเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยจากบ้านเรือนและที่พักรชั่วคราว ในกรณีที่เรือไม่สามารถรวบรวมและขนส่งได้

- Response (ขณะเกิดภัย)

๑. แจกจ่ายถุงดำสำหรับครัวเรือนและจัดวางภาชนะรองรับขยะมูลฝอยตามจุดที่กำหนดไว้

๒. ดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยตามบ้านเรือนและจุดเก็บโดยใช้เรือ

๓. ให้มีการคัดแยกขยะและเศษอาคารบ้านเรือนที่เสียหายและถูกน้ำพัดพาออกจากขยะมูลฝอยไปที่กำจัดเฉพาะเพื่อนำไปคัดแยกและใช้ประโยชน์ต่อไป

๔. ขนส่งขยะไปยังจุดที่กำหนดไว้หรือกรณีไม่สามารถเข้าใช้ระบบกำจัดได้ให้ขนส่งไปยังพื้นที่ชั่วคราวหรือสถานที่ อปท. ช่างเคียง

- Recovery (หลังเกิดภัย)

๑. การประเมินความเสียหายระบบเก็บรวบรวม ได้แก่ จำนวนภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่ชำรุดและสูญหาย และจำนวนรถเก็บขนขยะมูลฝอยที่ชำรุด

๒. ประเมินค่าใช้จ่ายในการจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่จะมาทดแทนและค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงซ่อมแซมรถเก็บขนขยะมูลฝอย

- Prevention (การป้องกันภัย)

๑. สำรวจพื้นที่จุดเสี่ยงน้ำท่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดจุดรองรับและขนส่งขยะมูลฝอยจากอุทกภัย

๒. กำหนดพื้นที่ปลอดภัยและสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยรวมทั้งพื้นที่พักหรือกำจัดขยะมูลฝอยชั่วคราว

๓. จัดทำแผนงานและงบประมาณรองรับการจัดการขยะมูลฝอยระหว่างและหลังน้ำท่วมโดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง

๒.๒.๒ ระบบกำจัดขยะมูลฝอย

- Preparation (ก่อนเกิดภัย)

๑. จัดเตรียมสถานที่พักขยะมูลฝอยชั่วคราวเพื่อรองรับขยะมูลฝอยในช่วงน้ำท่วมขัง เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวระบบการจัดการขยะมูลฝอยที่มีอยู่เดิมอาจไม่สามารถใช้งานได้

๒. ประสานเตรียมการเพื่อหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง กรณีระบบกำจัดขยะมูลฝอยตนเองอาจได้รับความเสียหายจากอุทกภัย

๓. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ สำหรับเตรียมการป้องกันน้ำท่วม กรณีระดับน้ำสูงกว่าที่กำหนด เช่น ดิน กระสอบทราย รถขุด ตัก เรือ และตาข่าย เป็นต้น

- Response (ขณะเกิดภัย)

๑. ป้องกันสถานที่ไม่ให้ถูกน้ำท่วมระบบกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเสริมคันดิน สูบน้ำ ระบายน้ำฝน หากจำเป็นให้มีการป้องกันการแพร่กระจายของขยะมูลฝอยโดยใช้ตาข่ายล้อมรอบบริเวณ

๒. กรณีที่คาดว่าจะไม่สามารถป้องกันน้ำท่วมระบบกำจัดขยะมูลฝอยได้ ให้เร่งนำดินกลบทับขยะมูลฝอยเดิมก่อนที่น้ำจะเข้าท่วมเพื่อป้องกันขยะมูลฝอยหลุดออกสู่ภายนอก

๓. หากมีปัญหาในเรื่องน้ำชะขยะมูลฝอยและกลิ่น สามารถใช้น้ำจุลินทรีย์ช่วยบรรเทาปัญหาในเบื้องต้น

๔. ควรมีเจ้าหน้าที่ควบคุม ฝ่ายระวังระบบกำจัดขยะมูลฝอยอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกัน แกไข ปัญหาน้ำท่วมเกินกว่าระดับที่กำหนด

- Recovery (หลังเกิดภัย)

๑. ตรวจสอบและประเมินความเสียหายของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักรของระบบกำจัดขยะมูลฝอย

๒. จัดทำรายละเอียดและประมาณราคาเพื่อเสนอของบประมาณในการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบ

๓. สนับสนุนงบประมาณในการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบโดยใช้งบกลาง หรืองบประมาณจากแหล่งอื่น

๔. ดำเนินการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้สามารถใช้งานได้

๕. ติดตามประเมินผลการปรับปรุงซ่อมแซมระบบกำจัดขยะมูลฝอย

- Prevention (การป้องกันภัย)

๑. สำรวจพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยเพื่อจัดทำคันดินของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

๒. จัดหาสถานที่พักขยะสำรองในกรณีไม่สามารถนำขยะไปสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยได้

๒. การดำเนินงานของหน่วยปฏิบัติการบรรเทาปัญหาน้ำเสีย ขยะมูลฝอย สารเคมี และตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่ประสบอุทกภัย กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)

ในส่วนของการปรับปรุงซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย เพื่อให้หน่วยงานพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ ได้สรุปปัญหาและอุปสรรครวมถึงข้อเสนอแนะในการดำเนินงานต่อไป

กรมควบคุมมลพิษได้มีการติดตามสถานการณ์ผลกระทบด้านการจัดการขยะมูลฝอยจากเหตุการณ์อุทกภัย และสนับสนุน อปท. ด้านการสำรวจและประเมินความเสียหายเพื่อจัดทำแผนการปรับปรุงและฟื้นฟูระบบระบบบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะมูลฝอย ทั้งนี้กรมควบคุมมลพิษได้มีการดำเนินงานและสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

กรมควบคุมมลพิษ ได้แต่งตั้ง คณะทำงานเพื่อดำเนินการตรวจสอบและเฝ้าระวังปัญหาน้ำเสียการจัดการขยะมูลฝอย และสารเคมี ในจังหวัดที่ประสบอุทกภัย โดยจัดส่ง **หน่วยปฏิบัติการบรรเทาปัญหาน้ำเสีย ขยะมูลฝอย สารเคมี และตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่ประสบอุทกภัย** จำนวน ๖ หน่วย และ **หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉิน** จำนวน ๒ หน่วย ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ เพื่อลงพื้นที่ประเมินความเสียหายของระบบบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยของ อปท. ต่าง ๆ เบื้องต้น พร้อมทั้งส่งมอบน้ำจูลินทรีย์และก้อนจูลินทรีย์บางส่วนให้กับ อปท. และหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ใช้แก้ไขปัญหาน้ำเน่าเสีย รวมทั้งเก็บและวิเคราะห์คุณภาพน้ำ (ค่าออกซิเจนละลายในน้ำ ค่าความเป็นกรด-ด่าง ค่าการนำไฟฟ้า และค่าเบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด) ในแม่น้ำสายหลัก (เจ้าพระยา ท่าจีน สะแกกรัง ปราจีนบุรี บางปะกง ลพบุรี และป่าสัก) เพื่อใช้ในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ นอกจากนี้ ได้ดำเนินการติดตามเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าโลหะหนัก ไซยาไนต์ ค่า

๑. ผู้กำกับการณ์งานหน่วยงานปฏิบัติกรฯ

๑.๑ นายอนุพันธ์ อธิรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ

โทร. ๐๘ ๑๘๒๕ ๔๑๗๔ อีเมลล์ anuphan.i@pcd.go.th

๑.๒ นายรังสรรค์ ปิ่นทอง ผู้อำนวยการสำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย

โทร. ๐๘ ๑๑๗๔ ๔๘๙๒ อีเมลล์ rangsan.p@pcd.go.th

๒. ผู้ประสานการดำเนินงานและดูแลการปฏิบัติการบรรเทาปัญหาน้ำเสีย ขยะมูลฝอย สารเคมี และตรวจสอบคุณภาพน้ำ
ในพื้นที่ประสบอุทกภัย กรมควบคุมมลพิษ (คพ.)

ชุดที่	จังหวัด	รายชื่อผู้รับผิดชอบ/ตำแหน่ง	หมายเลขโทรศัพท์/อีเมลล์
๑	นครสวรรค์/อุทัยธานี/ ชัยนาท	นายสมชาย ทรงประกอบ ผอ.ส่วนน้ำเสียชุมชน สจน.	๐๘ ๑๕๖๓ ๒๓๐๒ somchai.s@pcd.go.th
๒	สิงห์บุรี/อ่างทอง/สุพรรณบุรี	นายเชาวน์ นกอยู่ ผอ.ส่วนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล สจก.	๐๘ ๗๓๔๗ ๑๒๒๑ chao.n@pcd.go.th
๓	ลพบุรี/สระบุรี/นครนายก	นางสุนีย์ ต๊ะปินตา ผอ.ส่วนน้ำเสียเกษตรกรรม สจน.	๐๘ ๑๑๗๔ ๔๘๙๗ suneet@pcd.go.th
๔	ปทุมธานี/นนทบุรี	นางสาวทิพย์อาภา ยลธรรม์ธรรม ผอ.ส่วนแหล่งน้ำจืด สจน.	๐๘ ๑๙๐๘ ๕๘๔๘ thiparpa.y@pcd.go.th
๕	ฉะเชิงเทรา/ปราจีนบุรี	นายอนุคุณ สุธาพันธ์ ผอ.ส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม สจน.	๐๘ ๑๙๐๘ ๕๘๔๖ anukoon.s@pcd.go.th
๖	พระนครศรีอยุธยา	นายสุเมธา วิเชียรเพชร ผอ.ส่วนปฏิบัติการฉุกเฉินและฟื้นฟู สจก.	๐๘ ๙๙๖๗ ๑๑๓๑ sumetha.w@pcd.go.th

๓. เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยปฏิบัติการบรรเทาปัญหาน้ำเสีย ขยะมูลฝอย สารเคมี และตรวจสอบคุณภาพน้ำ ในพื้นที่ประสบอุทกภัย กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ช่วงวันที่ ๑๕-๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

ชุดที่	รายชื่อผู้รับผิดชอบ/หน่วยงาน/ตำแหน่ง		หมายเลขโทรศัพท์/ อีเมล
๑	นครสวรรค์/อุทัยธานี/ ชัยนาท (นายสมชาย ทรงประกอบ)		๐๘ ๑๕๖๓ ๒๓๐๒
๑.๑	นายณัฐวุฒิ อินทร (สนช./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ	๐๘ ๑๕๖๓ ๒๓๐๒ nattawut.i@pcd.go.th
๑.๒	นายชัยวุฒิ พิมพ์ทอง (สนช./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	๐๘ ๓๒๔๕ ๕๗๖๑
๑.๓	นายธนนัท นุชเนตร (สขป./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	๐๘ ๑๕๕๖ ๑๔๐๐
๑.๔	เจ้าหน้าที่ สจน.	พนักงานขับรถ	
๒	สิงห์บุรี/อ่างทอง/สุพรรณบุรี (นายเชาว์ นกอยู่)		๐๘ ๗๓๔๗ ๑๒๒๑
๒.๑	นายวิจารณ์ อินทรกำแหง (สขป./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	๐๘ ๑๕๖๓ ๒๓๐๒ vicharana.i@pcd.go.th
๒.๒	นายมนต์เทพ อัดตสินทอง (สนอ./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ	๐๘ ๙๑๔๘ ๗๒๔๘
๒.๓	นายเอกลักษณ์ เย็นเปี่ยม (สนจ./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	๐๘ ๖๕๕๖ ๐๔๘๑
๒.๔	เจ้าหน้าที่ สจก.	พนักงานขับรถ	
๓	ลพบุรี/สระบุรี/นครนายก (นางสุนีย์ ต๊ะปินตา)		๐๘ ๑๑๗๔ ๔๘๘๗
๓.๑	นายสุพจิต สุขกันตะ (สขป./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ	๐๘ ๔๐๕๕ ๓๕๐๑ suppajit.s@pcd.go.th
๓.๒	นายวิทยา ยกฉวี (สนก./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	๐๘ ๑๖๑๗ ๓๙๑๗
๓.๓	นายทศพร บำรุงวงศ์ (สนท./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	
๓.๔	เจ้าหน้าที่ สจก.	พนักงานขับรถ	
๔	ปทุมธานี/นนทบุรี (นางสาวทิพย์อาภา ยลธรรมธรรม)		๐๘ ๑๙๐๘ ๕๘๔๘
๔.๑	นายพลารุช น้อยเคียง (สนจ./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	๐๘ ๙๙๒๑ ๕๓๑๑

			palawut.n@pcd.go.th
๔.๒	นายวิทยา ประกอบปราน (สนจ./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	๐๘ ๙๔๕๙ ๓๒๕๙
๔.๓	นายพนมกร ชุนอ่อน (สขป./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	
๔.๔	เจ้าหน้าที่ สจน.	พนักงานขับรถยนต์	
๕	ฉะเชิงเทรา/ปราจีนบุรี	(นายอนุทิน สุธาพันธ์)	๐๘ ๑๙๐๘ ๕๘๕๖
๕.๑	นายไชโย จุ้ยศิริ (สนช./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	๐๘ ๑๖๕๙ ๓๔๔๑ Chaiyo.j@pcd.go.th
๕.๒	นายพลไกร การดี (สนอ./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	๐๘ ๙๑๘๒ ๗๑๕๗
๕.๓	นายกิตติพงศ์ ยอดเด่น (สสอ./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	๐๘ ๔๙๗๑ ๓๗๗๙
๕.๔	เจ้าหน้าที่ สจน.	พนักงานขับรถยนต์	
๖	พระนครศรีอยุธยา	(นายสุเมธา วิเชียรเพชร)	๐๘ ๙๙๖๗ ๑๑๓๑
๖.๑	นายสุนทร อุปมาณ (สปล./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	๐๘ ๑๒๘๙ ๑๐๐๕ suntorn.u@pcd.go.th
๖.๒	นายอรุณกิจ สิทธิไชย (สนอ./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ	๐๘ ๙๗๕๓ ๗๒๘๙
๖.๓	นายทรงพล โตซารี (สนก./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	๐๘ ๕๖๔๙ ๐๐๔๐
๖.๔	เจ้าหน้าที่ สจก.	พนักงานขับรถยนต์	
หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินด้านสารเคมี (นายสุเมธา วิเชียรเพชร ผอ.ศูนย์ฯ)			๐๘ ๙๙๖๗ ๑๑๓๑
๑	นายมานพ บุญแจ่ม (สปล./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	๐๘ ๑๔๕๐ ๙๘๙๑ manop.b@pcd.go.th
๒	นายเชิดชัย วรแก่นทราย (สปล./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	๐๘ ๙๒๓๘ ๘๘๐๒
๓	นายคมสันต์ องค์กรีชากุล (สปล./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	๐๙ ๑๖๑๕ ๙๕๑๘
๔	นายจรรวูฒิ เขียมสกุล (สปล./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	๐๘ ๙๔๔๘ ๙๗๙๗
ทีมสำรอง			
๑	นายวุทธิชัย แก้วกระจ่าง (สขป./สจก.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	๐๘ ๙๔๙๙ ๑๓๙๙

			vuttichai.k@pcd.go.th
๒	นายยุทธชัย สาระไทย (สนช./สจน.)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ	๐๘ ๕๔๔๑ ๔๑๘๙
๓	นายมานะ ศรีภูมิ (สนจ./สจน.)	กะลาสี	
๔	นายเกรียงไกร สีปานมัน (สนอ./สจน)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	๐๘ ๖๗๖๐ ๑๗๑๔

๔. ผู้ประสานงานในเรื่องน้ำจลนทรีย์และก้อนจลนทรีย์

๔.๑ นางบุปผา อุ่นแสงจันทร์ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

โทร. ๐๘ ๑๗๕๕ ๔๒๗๘ อีเมล buppa.o@pcd.go.th

๔.๒ นางสาวภัทรานิษฐ์ เป็ลียนไธสง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

โทร. ๐๘ ๓๕๔๓ ๘๘๖๙ อีเมล pattranit.p@pcd.go.th

๔.๓ นายวิทยา ยกฉวี นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐๘ ๑๖๑๗ ๓๙๑๗ อีเมล wittaya.y@pcd.go.th

๓. รายการเอกสารและรายงาน

๑. แนวทางและมาตรการ

๑.๑ แนวทางและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่อง การจัดการคุณภาพน้ำ และการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่ง
ปฏิกูลในสถานการณ์อุทกภัย

๑.๒ Check List ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้านปัญหาคุณภาพน้ำ และปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่ง
ปฏิกูลจากสถานการณ์อุทกภัย

๒. คู่มือที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ คู่มือการจัดการขยะมูลฝอยในภาวะอุทกภัย

๒.๒ คู่มือการบำบัดฟื้นฟูแหล่งน้ำที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ

๒.๓ คู่มือการปฏิบัติงานฉุกเฉินปลาตาย กรณีการเกิดมลพิษทางน้ำ

๒.๔ คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ อปท. ในการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

๒.๕ คู่มือการตรวจสอบการปนเปื้อนน้ำใต้ดินจากสถานที่กำจัดมูลฝอย

๒.๖ คู่มือปฏิบัติการภาคสนามสำหรับผู้บัญชาการ ณ ที่เกิดเหตุอุบัติภัยจากสารเคมี

๓. ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ ข้อมูลพื้นฐานของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่อุทกภัย

๓.๒ ข้อมูลด้านสารเคมีของโรงงานอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมต่างในพื้นที่อุทกภัย

๓.๓ น้ำสกัดชีวภาพ (EM) และการใช้ประโยชน์

๓.๔ รายชื่อหน่วยงานที่มีการผลิตสารสกัดชีวภาพสำหรับใช้บำบัดน้ำเสียและบำบัดกลิ่นเน่าเหม็น

๓.๕ แผนที่จุดเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมกรณีอุทกภัย

๓.๖ เกร็ดความรู้เกี่ยวกับขยะ ตอนที่ 1

๔. รายงานต่างๆ

๔.๑ ผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย โดยกรมควบคุมมลพิษ จากแจ้งมาจาก ศปภ. และ
สายด่วน 1650

- วันที่ ๑๒-๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

- วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

๔.๒ รายงานของชุดสำรวจ

- วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔
- วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

๔.๓ รายงานสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในภาวะอุทกภัย

- ครั้งที่ ๑ วันที่ ๓-๗ ตุลาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๐-๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๓ วันที่ ๑๗-๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

๔.๔ รายงานสถานการณ์คุณภาพน้ำในภาวะอุทกภัย

- วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๔
- วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔
- คุณภาพน้ำในจังหวัดอยุธยา ๑๕-๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔

๕. สถานการณ์มลพิษในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔

๖. กรณีเหตุระเบิดภายในโรงงานมาเจนต์ แมคซิส นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

*****

ข้อมูลเพิ่มเติมโปรดติดต่อ :

ดร.เชาวน์ นกอยู่

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร. 087 347 1221 หรือ 02 298 2414 โทรสาร 02 298 2415

*****